

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEKRE,
HOY HÓRA 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELVÉLŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 4.

Csönd az olasz és albán fronton

A németek a Vesle mögé húzódtak vissza

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 4. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: Az új folyamán feléledő tüzéségi tevékenység, amely Yperntől délnyugatra és a Somme mindkét oldalán időnkint mindinkább fokozódott. Az Ancretől nyugatra álló őrségeink hatás nélkül a folyó keleti partjára vontuk vissza. A Luce-pataktól délre és Montdidiertől délnyugatra eredményes előtéri harcokban foglyokat ejtettünk.

A német trónörökös hadserege: Nincsenek harci cselekmények. — Az Aisne (Soissonstól északra és tőle keletre) és a Vesle mentén az ellenséggel harci érintkezésben állunk.

Billik hadnagy 28-ik légi győzelmét aratta.

LUENDORFF,
első főszállásfőnök.

II.

Berlin, augusztus 5. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: Az Ypern és Montdidier közötti harcra a tüzési tevékenység este élénkebbé vált s az éjszaka folyamán is élénk maradt.

Flandriában Alberttől északra és a Thom mindkét oldalán visszautasítottuk az ellenség előretöréseit. Montdidiertől északra, az Avre és Thom patak nyugati partján, levő századainkat az ellenség hatása nélkül szakaszok mögé vontuk vissza. Montdidiertől délnyugatra kisebb vállalkozásokban foglyokat ejtettünk.

A német trónörökös hadserege: A Vesle mellett a tüzési tevékenység növekedett. Sikeres előtéri harcok a Sommetől délre és Reimstől délnyugatra. Ellenséges előretörések kivédése után hátravédeleink az ellenségnek Fismes ellen irányuló erősebb támadásai elől a kapott pa-

rancs szerint a Vesle északi partjára húzódtak vissza.

Albrecht württembergi herceg és Gallwitz tábornok hadserege: A Moseltől nyugatra, a középső és a felső Vogézekben visszautasítottuk az ellenséges előretöréseket. A Sundgauban egy vállalkozás során foglyokat ejtettünk.

Thom alřmester 27-ik légi győzelmét aratta.

LUENDORFF,
első főszállásfőnök.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 5. A Wolff-ügynökség jelenti augusztus 5-én este:

Helyi kiüzelmek a Veslénél.

Helyi visszavonulás Albertnél

London, augusztus 5. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a németek Albert vidékén 3-4 mérföldnyi harcra vonulást hajtanak végre az Ancre keleti partjára. Azt hiszik ennél fogva, hogy az ellenség arról a szándékáról, hogy ezen a vidéken támadást intézzen, lemondott.

Berlin, augusztus 5. (Wolff-ügynökség.) Albert mindkét oldalán még az Ancre nyugati partján maradt őrségeink visszavonása teljesen észrevétlenül és az ellenség minden beavatkozása nélkül történt. Egy angol szikratávirat ugyan itt is megkísérli, hogy az angol fegyverek sikeréről meséljen, és azt állítja, hogy az angol csapatok az elhagyott árkokban sok halottat találtak. Ez azonban, mint az utóbbi időben az entente sok jelentése, teljesen valótlan.

Az angol főparancsnok a helyzetről

London, augusztus 5. Haig tábornok a háború évforduló alkalmából napiparancsot adott ki, amelyben kifejtette, hogy fokozott bizalommal tekintenek a jövőre. Az amerikai hadsereg helyreállította az egyensúlyt a helyzetben, amikor a keleti front felszabadulása folytán az ellenség jelentékeny hadsereget szállított nyugatra. A negyedik háború évben sem változtak az angolok kiváló harci tulajdonságai.

London, augusztus 5. Asquith lord a háború évfordulója alkalmából kijelentette, hogy a szövetségesek a békéért küzdenek. Az amerikaiak a kritikus pillanatban léptek közbe.

A szociálisták fölvilágosításokat követelnek

London, augusztus 5. Renaudel kijelentette, hogy a népek joga van megtudni, mire alapítja a kormány ama biztatását, hogy a jövő évi tavasszal meglesz a döntés. Nagy hiba volna, ha csak azért keltenének reményt, hogy az az izgalmat, amelyet a legutóbbi napokban a 18 évesek bevonulása keltett Párisban, lecsillapítsák.

Churchill és Lloyd George a németek legyőzését hirdetik

London, augusztus 5. Churchill lord válaszóhoz intézett levelében válaszol Lansdowne július 31-iki levelére s ezeket írja: „A háború meg kell nyerni, azonban még nem nyertük meg. A császár több millió rab-szolga fölött uralkodik, de a nép elvárja és megsínyli a rossz táplálkozást. A németek nélkülözése háromszor oly nagyok, mint az angol népé. Ezért a németeknek össze kell törniök. Németországot három borzasztó esemény törte meg ez évben: Az angol és francia hadsereg ellen intézett támadását visszaverték; a tengeralattjáró-háborúak föltébe kerekedtek; az amerikaiak oly nagy számban érkeznek, hogy a szövetségesek hadserege tulerősen igérkezik.”

Genf, augusztus 5. A Petit Journal jelenti Londonból: Lloyd George a liverpooli kikötő munkások kiüdeltsége előtt kijelentette:

— A háború egy éven belül befejeződik. A küszöbön álló téli hadjárat a szenvedő emberiség utolsó téli háborúja lesz.

Mit nyújtottak az amerikaiak?

Amsterdam, augusztus 5. A Reuter-ügynökség jelenti: Az amerikai kongresszus 9 tagja, akik Angliában tartózkodnak a háború viszonyok tanulmányozása végett, így nyilatkoztak: „Amerikának 20 milliónál több katonaköteles korban levő férfa van. Minden esztendőben 1 millió ember éri el a 27. életévét. Amerika a legnagyobb gyáriparos állam, amely a legnagyobb tőkére támaszkodik. Néhány nap alatt egész Franciaországot, Angliát és Olaszországot elláthatja élelemmel. — Európában most másfélmillió katonája van. Októberig kiegészíti 2 millióra. Minden nap 10,000 katonát indítanak Európába. Annyi fegyvert gyártottak a háború kezdte óta az entente számára, hogy minden embernek két

URANIA

Mr. kedden
augusztus 6.

Lobogó
szerelem

d-ráma 4 felvonásban.

Főszereplő:
BERNA ÁLDOR.

Hajós ur
félrelep

vígjáték.

Előadások 6 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig

APOLLO

Mr. kedden
augusztus 6.

Amerikai film!

Cserházaság

egy népszerű komédia

3 felvonásban.

Főszereplő:
VIVIAN MARTIN.

A vér

d-ráma 3 felvonásban.

Előadások 6 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig

puska jut. Hetenkint 54,000 puskát, 5000 darab gépfegyvert gyártanak. Az amerikai hadseregnek több mint 10 milliárd géppuskatölténye van és naponként 15,000,000-nál több puskatöltényt kap. Az amerikai gyárak naponként 260,000 lövedéket szállítanak és 10,000,000 különböző típusú kéziggránátot. — Amerika jelenleg 25,000-nél több repülőgépet készít. Az Egyesült Államok területén összesen 100,000 repülőgép van. Amerika hajóépítését illetően kijelentették, hogy csak július 14-én száznál több hajót bocsátottak vízre. Havonként félmillió tonnát építenek.

A Malvy-pör

Páris, augusztus 5. A Havas-ügynökség jelent: Malvy pörében hétfőn előtt nem várható ítélet. A tanácskozás nagyon hosszú lesz. Az egyik szenátor fölveti az illetékeség kérdését.

Repültámadás egy német kórház ellen

Berlin, augusztus 4. Este fél hét óraker ellenséges repülők bombákkal megtámadták az egyéb katonai telepektől messze eső, a vörös keresztrel világosan megjelölt kórházat Labryban (Conflans mellett).

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

I. Budapest, augusztus 4. — Hivatalos jelentés.

A Hétközség fensikján angol-francia előretöréseket ismételtén visszavertünk. A Döso-Altón sikerült az ellenségnek erős tüzéségi tűz után állásaink egyes részeibe behatolni.

Albániában a fieri—berati vonalon az ellenség új állásokba vonult. A felső Devolvölgyben az ellenséget harcolva tovább szoritottuk vissza.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE

II.

Budapest, augusztus 5. — Hivatalos jelentés.

Nagyobb harci cselekmény sehol sem volt.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

— Az 1918. évi lencse és borsó zár alá vétele. Zöld József tb. tanácsnok közli: A közéletmezési minisztérium rendelete folytán mindazok a termelők, akik lencsét íel katasztrális holdnál vagy borsót egy katasztrális holdnál nagyobb területen termelnek, lencse- és borsótermésüket a lisztirodában (Csapó-utca 15.) bejelenteni kötelesek. A bejelentéseket a lisztiroda augusztus hó 7-től veszi fel. Az így bejelentett készletek egyuttal zár alá vétetnek. A szóbanlevő készlettel a termelők nem rendelkeznek, azt el nem idegeníthetik, másoknak azon jogokat nem engedhetnek. A termelő a saját terméséből azt a mennyiséget, amelyre háztartási s gazdasági céljaira szüksége van, az alábbi mérték szerint szabadon felhasználhatja. A bab, borsó, lencse és kölesterméséből házi szükséglet címén együttesen fejenként és havonként 15 évet meghaladó östermelők számára 1919. augusztus 15-ig számítva 3 kg., mások számára 2 kg. tartható vissza. Vetőmagszükségletre kat. holdankint borsóból 80 kg., lencséből 55 kg. használható fel és tartható vissza. Allati takarmányozásra hüvelyesből semmi sem használható fel.

219,081,800 korona volt a jegyzés Debrecenben a nyolc hadikölcsönre

— A közigazgatási bizottság ülése —

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután Weszprémy Zoltán főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a különböző hivatalok vezetői tették meg jelentéseiket és néhány odatarozó ügyet intéztek el.

(Közegészségügy)

Tüdős Kálmán dr. főorvos a közigazgatási bizottság mai ülésén bejelentette, hogy a közegészségügyi viszonyok július hóban *jobbak voltak*, mint júniusban, mert különösen a *hevenyrágályos betegségek jelentékenyen csökkentek*. A halálozások száma ennek dacára a gümőkór miatt mégis 39-cel haladta túl a születéseket. Ez idő szerint a *gümőkór a legnagyobb közegészségügyi veszedelem*. A háborús viszonyok, különösen az élelmiszerek hiányos és csekély értékű volta, a nagy drágaság, ruhahiány, segítik elő a gümőkört. A betegek elkülönítése és okszerű kezelése is hiányos.

Hevenyrágályos betegség előfordult: roncóló toroklob 14, vörheny 5, kanyaró 80, számarhurut 10, bárányhimlő 1, hasihagyomány 7, vérhas 2, járványos fültömöriglyob 1. Meghalt 1 vörhenyes, 1 diftériás, 2 tífuszos beteg.

Nagyobb számban fordultak elő az úgynevezett *spanyol nátha* esetek, amelyek nem egyebek, mint lázas torok-, légső- és hörgőhurutok, amelyeket legtöbbször a tüdőgyulladás bacillusának egy fajtája idéz elő. Az esetek enyhén, szövődmények nélkül, 4—5 nap alatt folytak le. A hortobágyi halastavaknál dolgozó oroszok közt — 76 eset fordult elő — járványszerűen lépett föl, de mindegyik beteg felgyógyult.

A vízvezeték víze sokszor zavaros volt. A születések száma 141, a halálozásoké 180 volt. Az apadás tehát 39.

Nevezetesebb halálokok voltak: hevenyrágályos betegség 4, *gümőkór* 35, rák 8, gőrcsök 3, béhhurut 13, erőszakos halál 5 esetben.

(Adózás)

Ember Antal kir. tanácsos pénzügyigazgató helyettes bejelentette, hogy július hónapban befolyt jövedelemadóban 116,634 korona 47 fillér, egyenesadóban 138,508 korona 17 fillér, hadihyereségadóban 117,605 korona, hadmentességi díjban 42 korona, bélyegjövődékben 88,247 korona 48 fillér, jogilletékben 188,455 korona 13 fillér, díjjövődékben 4755 korona 96 fillér, dohányjövődékben 234,632 korona 94 fillér, határvámjövődékben 2994 korona 90 fillér, fogyasztási és italadóban 21,666 korona 74 fillér.

Bejelentette még a pénzügyigazgató helyettes, hogy a hadbavonultak gyámol nélkül maradt családjai részére július végéig 7503 család részére 634,332 korona, lakbérsegélyben 79,916 koronát, a rokkantná vált, elesett, eltűnt vagy meghalt hadbavonultak családjainak 2959 család részére 477,148 korona segélyt utalt ki.

A VIII-ik hadikölcsönre Debrecenben összesen 41,266,950 koronát jegyeztek. Ezzel a Debrecenben jegyzett összes kölcsönjegyzések összege 219,081,800 korona.

(Egyéb jelentések)

Ezután az államépítészeti hivatal, a kir. ügyészség, a kir. tanfelügyelőség képviselői és az állategészségügyi felügyelő tették meg jelentéseiket, amelyeket a bizottság tudomásul vett.

Tudomásul vette a közigazgatási bizottság Sztéryni József báró kereskedelemügyi miniszter leiratát az ujonnan beállított vonatokról és fölkhívta a polgármestert és tanácsot, igyekezzen elérni, hogy a debreceni utasok részére Debrecenben a zsufolt vonatokhoz egy vaggont csatoljanak. Ugyancsak kimondta, megkeresi a hadsereg főparancsnok-

ságot, hogy a debreceni relációban a nagyváradi összeköttetést javíttassa meg.

Felér Ferenc dr. végül az orvosi jelentés kapcsán kérte, hogy a tüdőbetegség elleni akciót támogassa a város. A közigazgatási bizottság ez indítvány alapján ily irányban megkeresi a tanácsot.

Debrecen a városok kongresszusán

A rendőrség államosítása — Közéletmezési panaszok — Márk Endre polgármester a mozik községi kezelésbe vétele ellen

A városi tanács mai ülésén Márk Endre udvari tanácsos polgármester beszámolt budapesti utjáról. A Városok Országos Kongresszusának állandó bizottsága tartotta ülését, amelyen főbb igen fontos, a városokat érdeklő ügyet tárgyaltak.

Ezek között elsősorban a rendőrség államosításának kérdését vették tárgyalás alá. E tekintetben a bizottság állást foglalt a törvényjavaslat ama tervezett rendelkezése ellen, hogy az államosítást csak 5 év alatt veszi keresztül s elsősorban a határszéli városokban. Ezt a bizottság sérelmesnek és a városokra károsnak mondta ki s követelte az államosításnak az egész vonalon egyszerre való keresztülvételét. Aunál is inkább, mert a szükséges pénzügyi és szellemi erő is rendelkezésre áll a kormányynak. Kivánja még a bizottság, hogy amennyiben az állam a városok rendőrségi épületeit igénybe veszi, azok használatáért az igénybevétel pillanatától kezdve 3 éven át bérösszeget fizessen, a harmadik éven túl pedig az épületet vagy váltsa meg, vagy építtessen rendőrségi épületet.

E kérdésben a bizottság teljes egészében elfogadta Debrecen város főlliratát s kimondta, hogy a Magyarországi Rendőrtisztviselők Egyesületének hasonló kérését is magáévá teszi és pártolólág terjeszti föl.

Másik fontos kérdés volt a közéletmezés terén szükséges intézkedések megvitatása. A bizottság minden részletében elfogadta Debrecen városának azt a főlliratát, a melyet a július 31-iki közgyűlésből terjesztettek föl a kormányhoz.

Harmadik kérdés volt a mozik városi tulajdonba és kezelésbe átadása. Márk Endre udvari tanácsos polgármester kijelentette, hogy a városi kezelésbe vételt nem tartja szerencsés gondolatnak. Rámutatott a városi kezelés nehézségeire és példákat hozott föl annak célszerűtlen voltára. Helyesebbnek mondotta, hogy törvény mondja ki, hogy a mozikat joga van a városnak kezelésbe venni. Ez esetben a város a vállalkozó kezén meghagyhatja a mozit, a magánvállalkozás gondoskodnék az adminisztrációról, filmekről s minden egyébéről, ő pedig a városra előnyös megegyezést kötne részesedésre a tulajdonossal, aki a város pénztárába fizetné a részesedést s a városnak nem kellene törődni semmi igazgatással és nem kellene befektetéseket kockáztatni.

A bizottság a mozikérdésben nem tudott megállapodásra jutni, hanem megbizta az előnökséget, hogy ez ügyben tárgyaljon a kormányval és létesítsen megállapodást.

A városi tanács meglegedéssel vette tudomásul a polgármester bejelentését.

Végül a budapesti ut kapcsán szóba hozta a polgármester a Községfejlesztő Részvénytársaság részvényeinek ügyét.

Bejelentette a tanácsnak, hogy a Községfejlesztő Részvénytársaság alaptőkemelesé folytán új részvényeket bocsátott ki. E részvényekből a város annak idején 100 darab jegyzését határozta el, azonban a miniszter csak három év múlva hagyta jóvá a közgyűlés határozatát, a jegyzés határideje elmúlt és a részvénytársaság a város jegyzését figyelembe nem vehette. Azóta a részvényekből nem lehetett kapni, mert az értéke igen magasra emelkedett.

A tanács megbízta a polgármestert, hogy a részvénytársaság kebelében alakult szindikátust, amely 5000 darab részvényt tartott magának vissza, keresse meg, hogy 100 darab részvényt engedjen át Debrecen városának.

Oroszország

Megkezdődött a harc Szibériában az entente és az oroszok között

Berlin, augusztus 5. A *Telegraphen Compagnie* távirata szerint Szibériában az entente és a bolsevikiek között megtörtént az első tegyveres összeütközés. Azonnal összehívták a népbiztosok tanácsát, amelynek ülése igen izgatott volt. A kormány legközelebbi hadat üzen az ententének.

Archangelskből kiutasították az entente diplomatait

Genf, augusztus 5. A párisi lapok oroszországi jelentése szerint *Noulens* francia nagykövet és a többi entente-diplomata pénteken Archangelskbe érkezett. Az ottani szovjet már előzetesen azt az utasítást kapta a moszkvai kormánytól, hogy *tutsa meg az entente-diplomatáknak az archangelski tetelepédést.*

Ezért az archangelski szovjet elnöke, *Petrov*, még azt sem engedte meg, hogy az entente-diplomaták kormányaikkal tavrati érintkezésbe lépjenek, hanem megparancsolta nekik, hogy *hajón távozzanak el nyugat felé.* A diplomaták így kénytelenek voltak hajóra ülni, átmentek a Fehér-tenger másik, nyugati oldalára, ahol tudvalevően az entente Murman vidéki csapatai előrenyomultak. A diplomaták most *Kandalaksában vannak.*

Levegőbe röptettek a finn képviselők vonatát

Berlin, augusztus 5. Stockholmból táviratozzák, hogy az entente Finnországra is kiterjesztette terrorizmusát. — A finnországi vasúti hálózat egyik vonalán *levégőbe röptettek egy vonatot, amelyen a finn tartományi tanács tagjai utaztak. Husz finn képviselő és sok más uas meghalt.* A merényletről közelebbi részletek még hiányoznak.

A japan invázió

Páris, augusztus 5. A Havas-ügynökség jelenti Tokióból: Az első japán sereg, összesen egy hadtestnyi haderő, Wladivostok rendeltetéssel ma hajóra szállt. Megérkezését mára várják.

A szovjet-csapatok visszavonulnak a Murman-parion

Moszkva, augusztus 5. Az *Izvesztia* jelentése szerint a *Budjuk-sziget* védelem után elpusztult. Egy úteget egy angol cirkáló elpusztított. A szovjet-csapatok Archangelskbo vonultak vissza.

A cseh-tótok harca Oroszországban

Pétervár, augusztus 5. A cseh-tót hadsereg elfoglalta Orenburgot.

— Az osztrák miniszterelnök Budapesten. Bécsből táviratozzák: *Hussarek* báró miniszterelnök kedden Budapestre utazik, hogy bemutatkozzék a magyar kormányknak.

Károly király gyermeknyaralattatása

Megérkeztek az osztrák gyermekek Debrecenbe

Tegnap, vasárnap, több vonaton 2400 karlsbadi és bécsi gyermek érkezett Debrecenbe, akiket a földszített pályaudvaron *Weszprémy Zoltán* főispán, *Márk Endre* polgármester, *Okolicsányi Károly* vezérőrnagy, katonai állomásparancsnok, *Bodó Richárd* máv. üzletvezető, *Pethő Pál* dr. népjóléti hivatali igazgató és a társadalomnak számos férfi és nőtagja fogadott.

A berobogó vonatról leszálló apróságokat, akik 40 felügyelővel érkeztek, a 75. gyalogezred zenekara fogadta.

A gyermekek ebédet, a délután érkezettek vacsorát kaptak, amelyet jóízűen, hangos jókedvvel fogyasztottak el, azután *Szatmár, Hajdúböszörmény, Hajdunánás, Hajdudorog felé utaztak tovább.*

Végtelenül kedves és megragadó szép kép volt, amikor a kis fiúcskák és leánykák, akik legtöbbször hátán hátizsák volt, elhelyezkedtek a Bika nagytermében, amelyet teljesen megtöltöttek. Hangos lett egy pillanattal alatt az riási terem, amelyben uzsonnára voltak felterítve az asztalok. Részben már ott várták, részben akkor érkeztek meg a nyaralattat debreceni családok, akik kikeresték a kis idegeneket, akiket elvállaltak s vitték magukkal. Az uzsonna közben a 75. gyalogezred zenekara játszott a kis vendégeknek, akiknek támogatására és kis csomagjaik vitelére a katonai parancsnokság katonákat rendelt ki, akik megértően és szeretettel teljesítették kötelességüket.

A gyermekekkel jött felügyelők megelégedetten mondtak köszönetet.

Ma délután a Debrecenben elhelyezendő gyermekek érkeztek meg, akiket a Bikában megvendégelték és ott átadták a gyermek-tartásra vállalkozott családoknak.

Ezeket a gyermekeket is hasonló ünnepélyességgel fogadták. A csacsogó, jókedvű gyermekhad meglátottan, meglepetten tekintgetett körül az új környezetben s különös megelégedéssel állapította meg az élelmezés jóságát és bőségét, aminek jóízű evéssel és jó étvágygal adott kifejezést.

Debrecenbe összesen 250 gyermek érkezett, akiket 192 család fogadott magához.

A gyermekek vezetői kijelentették a főispán és a polgármester előtt, hogy a debreceni vendéglátást már hírből ismerik, de ily szeretetteljes fogadtatásra mégsem voltak elkészülve. Az osztrák gyermekek ebédet és vacsorát kaptak, azután tovább utaztak Szaboics, Szatmár és Hajdu vármegyékbe.

Weszprémy Zoltán főispán tegnap több hajdumegyei községből jelentést kapott arról, hogy a magyar gyermekeknek adriai ellátásáról szóló hírek miatt az összes családok kijelentették, hogy az osztrák gyermekek ellátását nem vállalják, amíg biztosítékot nem kapnak arra, hogy a magyar gyermekek ellátását is biztosítják. *Weszprémy* főispán haladéktalanul intézkedett, hogy a hajdumegyei családok a magyar gyermekek sorsa felől megnyugvást kapjanak és ezután a jegyzők újabb jelentése szerint a magyar családok vállalták is az osztrák gyermekek ellátását.

SZÍNHÁZ

Pálmay Ilka vendégjátéka. Holnap, szerdán és holnapután, csütörtökön, vendégszerpel *Pálmay Ilka* a budapesti Vígsház művésztárgaival a debreceni Vígsházban. A nagy művész a fővárosi operett-újdonaságnak, a Médi operettnek címszerepét játssza el, amely tulajdonképpen folytatása a *Hárcm* a kislány operettnek. Ilyenformán az értékes vendégjáték egyszersmind bemutatató is lesz. *Schubert* Fehér Arthur, *Schober* bárót *Sziklai Jenő*, *Nonotny* Inke

Rezső játsszák. — A prologust *Sugár Teri* mondja el. Műsoron lesz még a „*Kiméletesen*” című dialóg *Molnár Ferenc*től, melyben a férjet *Fehér Arthur*, a feleséget *Sugár Teri* játsszák. „*A vak katona*.” *Irta Mezei Adol*i. Előadják *Inke Rezső* és *Sugár Teri*. „*Játszunk papát és mamát*” tánkos duett, előadják *Sugár Teri* és *Sziklai Jenő*. — A katonazenekart *Fenyvessy*, a budapesti Vígsház karnagya vezényli.

Az iglói diákok. Vasárnap délután másodsor adta elő az Egyetértés színjátszó társasága Az iglói diákok-at. Az előadásnak ezuttal is nagy sikere volt. *Papp Erzsike*, *Szvitlik Ferenc*, *Horváth Jenő*, *Vadkerti Endre*, *Osváth Gyula* és a többi szereplőket sokszor hívták a lámpák elé. Külön dicséret illeti meg a szép női kart és az ügyes férfi kart.

Piros bugyellárás. A legszebb magyar népszínművek egyike kerül színpadra szombaton és vasárnap a Vígsházban. A piros bugyellárás-t adják elő az Egyetértés színjátszó társaságának immár népszerűvé vált tagjai. Ezuttal mindkét napon, vagyis szombaton és vasárnap is, az előadások este fél kilenckor kezdődnek. Jegyek a Vígsház pénztáránál előre válthatók.

Amerikai film: „A csereházasság”, *Vivian Martin* főszereplésével ma utoljára az Apollóban.

Labogó szerelem, dráma 4 felvonásban, ma utoljára az Urániában.

Debrecen lakpénzosztálya

A debreceni tisztviselők a miniszterelnökhöz

A debreceni állami tisztviselők már többször tettek komoly lépést a végett, hogy Debrecen városa a III. lakpénzosztályból a II. lakpénzosztályba soroztassék. Most ismét fölterjesztést intéznek a kormányhoz, annnyival inkább, mivel az 1918—19. évi költségvetésben *újra osztályozzák a városokat lakpénz szempontjából* és nemcsak súlyos csapás, hanem szegényletes dolog volna, ha Debrecen, a 100,000 lakosnál többet számláló egyetemi város, tovább is az alacsony III. lakpénzosztályban maradna.

A fölterjesztés a következő:

Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Urunk!

Tisztelettel alólirottak, a debreceni állami tisztviselők, általában mindazon Debrecenben lakó tisztviselők nevében, akiknek illetményei az állami fizetésrendezéshez alkalmazkodnak, azon kéressel járulunk *Nagyméltóságok* elé, kegyeskedjék *Debrecen sz. kir. városát a II. lakpénzosztályba sorozni.*

Mint hogy mi, debreceni köztisztviselők, kezdettől fogva sérelmesnek tartottuk az 1908. L. törvény cikk rendelkezését, amely Debrecen városát a II. lakpénzosztályból a III-ba szállította le, e tárgyban a lefolyt 10 év alatt többször, így legutóbb 1917. október havában tettünk fölterjesztést a m. kir. kormányhoz a sérelem orvoslására s e fölterjesztéseinkben bőven kifejtettük mindazt, a mi kérelmünk jogos és igazságos voltát bizonyítja. Legyen szabad tehát ez alkalommal csak két körülményre hivatkoznunk.

Debrecen városa az utóbbi évtizedben *egyetemi város lett, ami nagy mértékben növelte a lakásszükséget és a lakásdrágaságot.* A többi egyetemi városok mind az I., illetőleg a II. lakpénzosztályban vannak és Debrecen csak lefokozott rangú egyetemi város marad mindaddig, amíg a debreceni egyetem tanárai és tisztviselői egyenlő lakpénzben nem részesülnek a kolozsvári, pozsonyi és zágrábi egyetem tanáraival és tisztviselőivel.

Még fontosabb változást hozott magával a háború. A háborúnak több mint 4 éve alatt *Debrecen lakossága több ezer fővel szaporodott* és ez a beáramlás még folyton tart. En-

nek következtében Debrecenben is a fővárosihoz hasonló lakásinség állott elő, amit a városi lakáshivatal hiteles adatokkal bizonyít, de állításunkat megerősítheti a m. kir. pénzügyigazgatóság is, mint amely szintén számon tartja a bérbevett és kibéreltetlenül maradt kiadó lakásokat. A szorongó lakásinség enyhülésére nem lehet számítani, mert a hadi állapot miatt az építkezés számba alig vehető és mert ha e téren némi lendület állna is be, az építkezés drágasága maga után fogja vonni az új lakások rendkívüli drágaságát, úgy, hogy még a felemelt, a II. lakpénzszállal járó lakpénzek sem fognak lépést tartani a tényleges lakásárakkal, legfeljebb az aránytalan különbség fog csökkenni, amely most fennáll a tisztviselőket megillető lakpénz és az általuk fizetett lakbér között.

Mindezekre támaszkodva, teljes bizalommal és mély tisztelettel üjtjük meg a lakpénz fölemelésére irányuló kérelmünket és maradunk

Nagyméltóságodnak, kegyelmes urunknak alázatos szolgái

Debrecenben, 1918. augusztus 3.

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató, az állami tisztviselők országos egyesülete debreceni körének h. elnöke, Dr. Kardos Albert áll. főreáliskolai igazgató, az állami tisztviselők országos egyesülete debreceni körének titkára.

HIREK

Pénzügyi kinevezések. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy Poroszlay Gyula m. k. p. ii. számtanácsosnak, a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság m. r. számvevőség főnökének — a pénzügyminiszter a pénzügyi tanácsosi címet adományozta. A felsőbb helyről jövő kitüntetés egy kiváló és állami szolgálatban hosszú időt eltöltött főtisztviselőt ért, aki hosszú közpályája alatt kartársai, alárendelt tisztviselői és a közönség mindenkor megbecsülését és szeretetét vívta ki. Ugyancsak a hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság m. r. számvevőség három érdemes tisztviselőjét: Czeglédy Kálmán, Enyedy Lajos és dr. Székely Emil m. kir. p. ii. számellenőröket a pénzügyminiszter a IX. fizetési osztályba számvizsgálókká nevezte ki.

Fölemelik a lisztadagokat. Vásáry István dr. tanácsnok értesíti a hatósági lisztellátásban álló lakosságot, hogy a köznevelési minisztérium újabb kiutalása lehetővé tette a napi lisztadagok felemelését. — A f. évi augusztus hó 4-től kezdődőleg azon lisztkönyvek szelvényeire, amelyekre eddig napi 18 deka volt kiszolgáltatható, napi 22 deka lisztet vagy az ennek megfelelő 30 deka kenyert kötelesek a kereskedők, illetőleg pékek kiszolgáltatni.

A 3 millis egyetemi építési költség viszatérítése. Tudvalevően a Pénzügyi Központ a Debreceni Hitelbankkal szemben fönnállott s az egyetemi építkezésekre fölvetett s betétként a banknál elhelyezett 3 millió korona városi pénzt, illetve az abból még vissza nem fizetett és föl nem használt 2,750,000 korona követelést a Pénzügyi Központ kifizette. Ebből 600,000 korona folyószámlán ideiglenesen az intézetnél maradt, 500,000 koronával az intézet új részvényeiből jegyzett a város, 2,200,000 koronát pedig az Általános Forgalmi Banknál, az Alföldi Takarékpénztárnál, a Magyar Általános Hitelbanknál és az Ipar- és Kereskedelmi Banknál helyeztek el. A tanács tudomásul vette ez intézkedéseket.

Az ipari liszt kiutalásának rendje. — Vásáry István dr. tanácsnok közli, hogy tekintettel arra, hogy a vendéglők, éttermek stb. részére kiutalendő liszt szétosztását az ipartársulat nem vállalta el, az e célra felhasználható liszt kiszolgáltásával egyik

lisztkereskedőt bizza meg. Minden igényjogosult az öt megillető lisztmennyiséget e kereskedőnél fogja átvenni és a kiszolgáltattott kenyér után beszedett fogyasztási igazolványokat ezen kereskedőnél fogja beszállítani. A beszállított fogyasztási igazolványok arányában fog a további lisztkiutalás megtörténni és pedig úgy, hogy a fogyasztási igazolvánnyal elszámolt lisztmennyiség minden 18 dekája helyett 24 deka liszt fog kiutaltatni. Lisztet csak olyan üzemek kaphatnak, amelyek 1915. évi július hó 1-től 1916. évi július hó 30-ig terjedő időben üzemben voltak. Felhívja tehát mindazokat, akik üzemi céljaira liszt kiutalására igényt tartanak, hogy a rendőrfőkapitányság ipari ügyosztályától beszerzendő oly tartalmú igazolványukat, amely szerint vállalatuk 1915. évi július 1-től 1916. évi július 30-ig üzemben volt, a városi lisztirodához f. évi augusztus hó 10-ig feltétlenül beszállíttassák.

— Ausztriában fölemelik a fejkvótát.

Bécsből táviratozzák: Paul köznevelési miniszter kijelentette, hogy augusztus közepétől föl fogja emelni a fejkvótát.

— Rézgálic kiosztás. Kondor Kálmán főszámvevő bejelentette a tanácsnak, hogy a földművelésügyi miniszter a negyedik rézgálickiutalást is kiutalta. — A főszámvevő fölhívja a szőlősgazdákat, hogy a szükséges mennyiséget azonnal jegyzessék elő és az ezért járó összeget fizessék be, mert különben rézgálicot nem kapnak. A kiosztásról külön fogja a jelentkezőket értesíteni.

— Pályázat siketnéma hadiársvák részére. Az Országos Hadigondozó Hivatal az Izraelita Siketnéma Országos Intézetében (Budapest) husz ingyenes helyre pályázatot hirdet. Pályázhatnak 7 és 10 év között levő siketnéma fiú és leány hadiársvák felekezeti különbség nélkül. Pályázati feltételek a városi árvaszéknél. Csapó-utca 19. sz. alatt, megtekinthetők. Medgyaszay Miklós árvaszéki elnök.

— A közegészségügyi reform elkészült. Azok között a javaslatok között, amelyekkel a kormány őszszel a parlament elé kíván lépni, egyike a legfontosabbaknak a közegészségügyre vonatkozó törvényjavaslat. A javaslat tervezete a belügyminisztériumban elkészült és véleményezés végett ez idő szerint már a Közegészségügyi Tanács előtt van.

OSAK

**RADIUM
SÓBORSZESZT**
használjunk test- és egészség-
ápolásra.

Nagy üveg ára	K 12.—
Közép üveg ára	K 6.30
Kis üveg ára	K 2.20

Gyártja: A Donántuli Gazdasági Szeszgyárosok
Szeszfinomító Részvénytársasága
:: Nagykanizsán. ::

Elveszett

Virágos Imre tulajdona, 2 drb fehér ökör, balfűltök jegyes, ballarán V. I., — Polgár Bálint tulajdona, 1 drb komor ökör, 2 füle jegyes, ballarán K. B., — Csengeri Ignác tulajdona, 1 drb fehér ökör, 2 füle jegyes, ballarán K. B., szarván Cs. I. — A megtaláló jutalomban részesül
Csengeri Ignácnál
Debrecen, Hatvan-utca 61.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűbőszedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármiről
szóló zálogleveleket (zá-
logcédulákat) és egyéb
tárgyakat a legmagas-
sabb árban veszek. —
Meghívásra házakhoz is
elmegyek, Steiner Mihály
Széchenyi-u. 19. szám.

Intelligens,
zsidó család teljes ellá-
lásra elfogad két első
második gimnázista gyer-
meket. Cím a kiadóhiva-
talban.

Arc krémek,

Pouderek, illatszerek
kímérve, fogcrémek, szá-
vizek, arcfestékek, szep-
vizek a legolcsóbban
beszerezhetők
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerésznél, „Arany-
egyszaru” gyógyszerár-
(színház mellett).

Eladó
kedvező fizetési feltételek
mellett a Kossuth és Bat-
thyányi-utcai nagy sark
bérház. Ezen bérház Deb-
reczen kellő közepén,
színház, pénzügyi palota-
és rendőri palota mellett
a legforgalmasabb helyen
fekszik. A ház egy eme-
letes, több rendbeli nagyon
szép uri lakásokat foglal
magában, több mint 100
méteres utcai fronttal, az
egész földszint üzlethelyi-
ségekkel van ellátva. Ér-
deklődők értekezhetnek a
Debreceni Gazdák Bank-
jánál, ugyanazon épület-
ben.

Írógépet
legjobbban javít Keszler,
első debreceni műsze-
rász Széchenyi-u. 1.

Készíték
a legdivatosabb model-
lek után kalap formálást,
festést és vasalást moder-
nül berendezett műhe-
lyemben. Kohn Helén
női kalap szalonjában.
Piac-utca 79. udvarban.

Aknek
törött aranya, ezüstje,
ékszere, vagy zálogjegye
van eladó, hívja meg
Krámeri. Arany Bika-
bérház 3.

Munkás
leányok magas fizetéssel
azonnal felvétetnek.
Honvéd utca 16.

Eladó
Sámsoni-ut mentén Gerébi-
telepen, a vámház mellett,
Kondor-utca 3. sz. ház,
mely magában foglal 2
szoba, 2 konyha, kamra,
pince és egyéb mellékhely-
iségekkel ellátott lakást,
16- és tehénistállót, sertés
és aprómarha ólakat, górért
stb. Az egész telek drót
kerítéssel van körülvéve,
2 hold szőlő, veteményes
és gyümölcsös kerttel el-
látva. A szőlő teljes ter-
mésben van. Értekezhetni
a Debreceni Gazdák Bankja
r.t-nál, Kossuth-u. 17.

Munkásember
állandó munkára azonnal
felvétetik a kiadóhiva-
latban.

14211—14289/1918 sz.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törzsméneséhez tartozó lovak és törzs gulyához tartozó tiszta magyarfajta szarvas jóságok közül az 1918. évi augusztus hó 11. napján Debrecenben megtartandó országos vásárbán a 16- és állatvásártéren reggel 9 órakor kezdetét veendő nyilvános árverésen a következő tenyész és igás állatok adatnak el.

I.	Anyakancsa 4 éves és idősebb	12 drb.
	Kancsa csikó 3 éves	4 drb.
	Kancsa csikó 2 éves	8 drb.
	Kancsa csikó 1 éves	6 drb.
	Szopós csikó (anyjával)	4 drb.
II.	Tehén 4 éves és idősebb	12 drb.
	Üsző 3 éves	9 drb.
	Jármos ökör	4 drb.
	Szopós borju (anyjával)	7 drb.

Debrecen, 1918. július hó 31-én.

Debrecen sz. kir. város
gazdasági hivatala.

VISZKETEG

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj
kezelésére és teljes kigyógyítására a legbizto-
sabb szer a

BOROKA KENŐCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona,
nagy tégely 8 korona, családi tégely 10 korona.
Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona.
Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, **Nagykőrös**.
Debrecenben kapható: Bárány Sándor, Batáry
István, Dénes Artur, Kubek S. örökösai, Man-
del József, Mihalovics Jenő, Muraközy László,
Petes László, Reichard Sándor, dr. Széchenyi
Árpád, Szendrei Béla gyógyszerésztárában, továbbá
dr. Rex Ferenc és Központi drogériában.